

Starten met Klein Geluk

samen met jouw organisatie

klein geluk

Organisatietool

Inhoud

VOORDAT JE AAN DE SLAG GAAT

Doorlooptijd & aanpak
Randvoorwaarden
Community & Communicatie

FASE 1. VERKENNEN

Samenstellen projectteam
Starten vanuit wat er al is
Teamsessie
Ouders een verwanten betrekken

FASE 2. EXPERIMENTEREN & EVALUEREN

Tools uitproberen
Evalueren
Wat ontbreekt er nog?

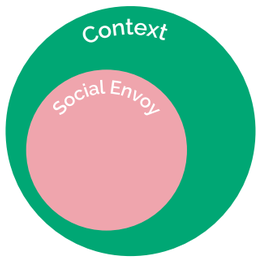
FASE 3. ZELF ONDERZOEKEN & ONTWERPEN

Verdiepen in Theory U & Design Thinking
Verkennen
Prototypen & Borgen

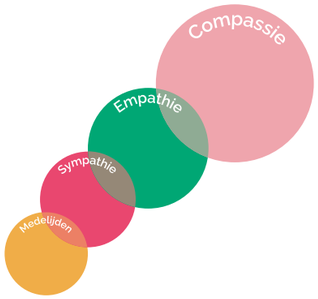
Inleiding

De Klein Geluk toolkit, waar deze organisatietool onderdeel van is, is ontwikkeld door Social Envoy. Zij hebben verschillende stappen doorlopen om tot dit resultaat te komen en nodigen jullie uit zelf aan de slag te gaan en jullie eigen tools voor de organisatie te ontwerpen en ontwikkelen. Op de volgende pagina's is hun methodiek te vinden en in de daarop volgende hoofdstukken is uitgeschreven hoe je meer Klein Geluk in jullie organisatie

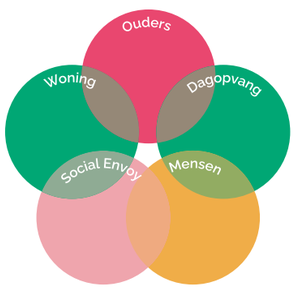
Methodiek Social Envoy

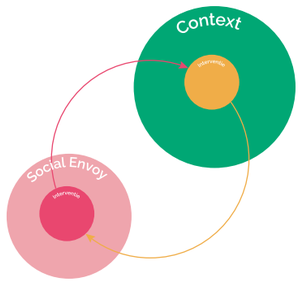
0 - Gelijkwaardig kennismaken
Wij kiezen ervoor geen ‘fly on the wall’ te zijn wanneer we observeren. Liever integreren we bij een kennismaking direct in het systeem waarin wij aan de slag gaan. We streven ernaar om geen extra tijd en ruimte in beslag te nemen, en te helpen en ondersteunen waar kan. Zo ontstaat er een directe verbinding met de betrokkenen en krijgen wij inzichten in de context.

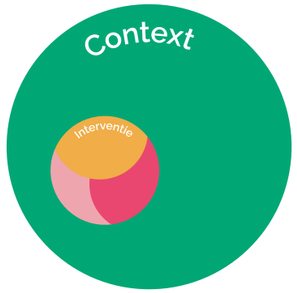
1 - Ontdekken vanuit compassie
Om de context en haar mensen echt te begrijpen spreken en zien we alle betrokkenen. Ontdekken vanuit compassie houdt in dat we uit probleem-denken stappen en ons in het onderzoek richten op de mooie en hoopvolle kanten. Dit vergt wederzijds begrip, inspanning en toewijding. Door de context op deze manier te aanschouwen wordt het speelveld toegankelijk en inzichtelijk vanuit en voor alle perspectieven.

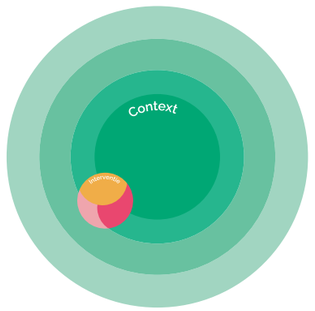
2 - Samen Ontwerpen
Wij ontwerpen niet voor, wij ontwerpen met. Hoe complex en onbereikbaar een doelgroep soms ook kan lijken. We richten het zo in dat iedereen op zijn of haar niveau kan meedoen. Zo bedenken we ideeën in creatieve sessies samen met alle betrokkenen. De ideeën werken wij daarna uit tot gedetailleerde concepten of visie.

3 - Testen in de praktijk
Het ontwikkelen van deze concepten doen we in de praktijk. Door het concept in de context te plaatsen zie je snel wat wel en niet werkt om te kunnen aanscherpen en bijsturen waar dat nodig is. Door dit te doen met alle betrokkenen ontstaat er gedeeld eigenaarschap en regie.

4 - Implementeren in het dagelijks leven
Na uitvoerig testen kan het ontwerp in de dagelijkse praktijk worden gebracht. Omdat tijdens de testfase al kennis is gemaakt met het ontwerp, is deze overgang soepel. Immers, men heeft zijn of haar inbreng al kunnen geven. Het is voor ons belangrijk dat de ontwerpen in het dagelijks leven worden gebruikt en dus precies aansluit op de behoeften van de gebruikers.

5 - Schaalbaar en deelbaar maken
Een succesvol project op één woning, binnen één organisatie of één gemeente is al mooi, maar dit deelbaar maken zorgt voor impact. Wij bedenken oplossingen per situatie en leveren maatwerk. Met onze ‘helikopter view’ blijven we ook aansluiten bij het grotere geheel. We kijken continu naar de werkzame elementen, houden alle stakeholders betrokken en bedenken hoe we oplossingen kunnen implementeren in andere, vergelijkbare situaties.

Voordat je aan de slag gaat

Voordat je aan de slag gaat

Deze tool beschrijft een stappenplan om Klein Geluk centraler te stellen binnen jouw organisatie of netwerk.

Doorlooptijd & aanpak
De doorlooptijd van het stappenplan is 6 tot 12 maanden. We hebben de stappen beschreven voor ‘een organisatie waarbinnen meerdere woongroepen meedoen’. Natuurlijk kan je deze tool ook kleiner of groter inzetten. Lees het daarom als een richtlijn, niets is in beton gegoten. De aanpak start met ‘klein beginnen’ waarna je toe werkt naar een collectieve beweging door steeds meer deelnemers te betrekken. Door het op deze manier aan te pakken kunnen deelnemers vanuit hun eigen perspectief bijdragen. Een overkoepelende visie ontstaat gaandeweg en wordt gedragen door alle betrokkenen.

Randvoorwaarden
Er zijn een aantal randvoorwaarden waar we je graag bewust van maken voordat je aan de slag gaat.

1. ***Tijd;*** deze aanpak is een investering in de mensen om je heen en in jezelf. Wanneer je ‘ja’ zegt tegen dit plan voel je waarschijnlijk goed aan dat de beweging gaat bijdragen aan een ‘betere, menselijkere, andere, …’ organisatie. Het kan niet anders dan daar tijd aan te besteden.
2. ***Reflecteren;*** het is zeer aan te raden dit op regelmatige basis te doen met het projectteam. Je bespreekt dan wat er gebeurt en wat niet. Zo kan je samen steeds goed bepalen wat de juiste vervolgstappen zijn.
3. ***Open blik en lef;*** je zal je steeds moeten afvragen hoe je dingen anders kan doen binnen je eigen werkomgeving. Als je dat nu niet hebt of voelt is de tijd om hieraan te beginnen niet rijp of het is niet nodig?
4. ***Bewustwording van je houding;*** tijdens dit proces is het van belang om 1) nieuwsgierig te zijn, 2) compassie te tonen en 3) moedig te zijn. Alleen zo ontdek je nieuwe invalshoeken en mogelijkheden.

Community & communicatie
Gezien roosters en onregelmatige uren zien sommige collega’s elkaar weinig. Dat maakt het lastig om elkaar goed geïnformeerd te houden. E-mails krijgen we al zoveel. Als je dit traject aangaat wil je het liefst dat iedereen zelf kan ervaren wat het betekent om (meerdere keren) aan de slag te gaan met klein geluk. Het is natuurlijk afhankelijk per organisatie wat er mogelijk is. In ieder geval hebben wij ervaren dat het een grote meerwaarde heeft als klein geluk structureel op de agenda staat in verschillende bestaande overleggen (met verschillende samenstellingen). Het is daarnaast ook waardevol om momenten te creëren waar het ‘grotere verhaal’ gedeeld kan worden. Dan kunnen er bijvoorbeeld verhalen, voorbeelden, foto’s en/of filmpjes ingezet worden om de betekenis van de beweging te ondersteunen en verdiepen. Sluit deze bijeenkomsten altijd af met de vraag hoe je de verkregen inzichten en nieuwe informatie kan inzetten in de dagelijkse praktijk (voor jezelf, voor je team of voor de organisatie al geheel).

Fase 1.
Verkennen

Fase 1.
Verkennen

A. Samenstellen projectteam
Stel een divers projectteam samen met daarin o.a. management, gedragswetenschappers of -deskundigen, verwanten en persoonlijk begeleiders. Het is prettig als er verschillende rollen in het team vertegenwoordigd zijn zodat je op meerdere plaatsen kan starten en je vanaf het begin verschillende perspectieven samen brengt. Een tip is om een externe deelnemer aan je projectteam toe te voegen voor een frisse blik, het liefst iemand met een achtergrond in design thinking. Het is best ingewikkeld om zelf een lens te verschuiven als je er midden in zit.

Bril van onderzoeker
Al tijdens de voorbereiding is het goed om als projectteam het gesprek te hebben over persoonlijke leerdoelen rondom klein geluk en wat je zou willen onderzoeken. Vragen die je aan elkaar kan stellen zijn:
1) Wat betekent klein geluk voor jou?
2) Wat wil je zelf leren of onderzoeken?
3) Welke bijdrage wil je leveren aan de wereld om je heen?

B. Starten vanuit wat er al is
Sta met je team stil bij wat er nu al gebeurt op het gebied van klein geluk binnen de context waarin je de klein geluk beweging in gang wil zetten. Doe dat aan de hand van de volgende vragen:
Waar zit het kleine geluk al?
Waar kunnen we het kleine geluk vergroten?
Waar zou het meer mogen zijn?
Wat kan er nog een beetje klein geluk gebruiken?
Wat kunnen we nog leren?
Wat betekent klein geluk voor <naam van iemand met EMB>?
Wie heb je nog nodig om klein geluk te vergroten?
Wat heb je nog nodig om klein geluk te vergroten?

C. Teamsessie
Na de verkenning breid je de groep betrokkenen uit. Dit doe je door zogenaamde ‘3D-sculpture sessies’ te organiseren met professionals. In de sessie krijg je in korte tijd inzicht in het huidige speelveld van klein geluk, wat er eindig is en ook waar men naar toe wil bewegen. Je ontwerpt samen de gewenste toekomst. Hier komen ook versnellers richting klein geluk uit en struikelblokken die klein geluk in de weg staan. Het is waardevol om deze sessies vaker te doen met verschillende samenstellingen. Door de uitkomsten van de verschillende sessies samen te voegen (te analyseren) ontstaat er een gezamenlijk beeld over de toekomst en hoe daar te komen. Wat zijn de rode draden die je overkoepelend kan meenemen? Waar vindt klein geluk al plaats, wat zijn versnellers naar de toekomst toe en welke stappen zet je wanneer richting de gewenste toekomst? Onze ervaring is om niet te lang stil te staan bij de barrières maar de focus te leggen op de versnellers. Deze geven richting en energie.

D. Ouders en verwanten betrekken
Ouders en verwanten zijn belangrijk wanneer het aan komt op Klein Geluk voor de bewoners en verzorgers. Nodig ouders en verwanten uit om deel te nemen aan het onderzoek en organiseer een ouderavond of -middag om elkaar beter te leren kennen. Het werkt goed om de ‘3D-sculpture sessie’ met ouders te herhalen. Er is een aangepast stappenplan voor de ouderavond ‘Ruimte voor Klein Geluk’.

Fase 2.
Onderzoeken & Experimenteren

Fase 2.
Onderzoeken & Experimenteren

A. Onderzoeken
Nu jullie hebben verkend wat er leeft en speelt, op welke momenten klein geluk nu al zichtbaar is en waar behoefte aan is, kan je hiervoor op verschillende manieren verder onderzoeken. Bijvoorbeeld door meelopen op verschillende plekken, interviews houden, observeren door te koken voor een groep en/of (actief) aansluiten bij dagelijkse momenten. Je kan ook veel doen met het bekijken van foto's, film, in dagboekjes en het geven van opdrachten.

Probeer tijdens het onderzoek te achterhalen waar en waarom geluk al wel of niet aanwezig is. Wat werkt er? Waarom werkt het? Wat wordt er gedaan? En hoe? Wat wordt er gelaten om het kleine geluk mogelijk te maken? Waar zit het kleine geluk nog niet?

Verwerk de uitkomsten in een analyse en vergeet deze niet te delen en te bespreken met de mensen die je gesproken hebt. Zij kunnen de inzichten verder aanvullen en verrijken en je borgt zo ook de opgehaalde kennis bij een bredere groep. Naast deze analyse maak je een top 5 ideeën die je samen wilt uitproberen en doorontwikkelen. Neem een kijkje in de toolbox op www.ditiskleingeluk.nl of voor een van deze ideeën al een tool bestaat. Zo niet, ontwerp hem dan zelf!

B. Experimenteer en ontwerp
De enige manier om de gewenste verandering te ontdekken is door aan de slag te gaan. Samen de ruimte nemen om nieuwe dingen te doen. De valkuil is om alles in plannen en lijstjes te gieten. Onze tip: ga doen, leer en scherp je ideeën gaandeweg aan!

Probeer een aantal bestaande Klein Geluk tools uit en ga na wat voor jullie wel of niet werkt. Werk daarnaast samen met het team de top 5 ideeën van klein geluk verder uit. Bedenk samen 'Hoe ziet dit eruit? Wat heb je ervoor nodig? Hoe kunnen we dit maken? Wat zou een mooi hulpmiddel zijn? '

C. Testen
Nu de eerste ideeën zijn uitgewerkt is het tijd om ze te gaan *prototypen*. Dit is een manier om jullie idee vorm te geven zodat deze getest kan worden door de eindgebruiker of doelgroep. Deel onderling initiatieven met elkaar, evalueer je stappen en pas je prototype aan waar nodig. Welke tools hebben jullie uitgeprobeerd? Hoe ging dat? Welke waren een succes en waarom? Welke waren nog niet zo geslaagd, en waarom? Waren er nog tools die ontbraken? Voor welke mensen was dat?

Op deze manier leer je van elkaar en ontwikkel je door. Immers, iets nieuws doen lukt nooit in 1 keer en is nooit direct af. Bovendien moeten er vaak zaken worden besproken voordat ze in het primaire proces kunnen plaatsvinden. Management kan de besluitvorming faciliteren om van 'zo doen we het altijd al' af te komen. De geleerde lessen worden omgezet naar aangepaste primaire processen (LACCS, bestaande besprekingen, zorgplan, etc).

En als je hier bent aangekomen kan je een volgende uitdaging t.a.v. klein geluk aanpakken. Daardoor kan je weer een slag maken in je organisatie. Immers, je werkt vanuit de resultaten van de analyse. Hier actief aan werken brengt weer nieuwe inzichten met zich mee.

Fase 3.
Evalueren
& Borgen

Fase 3.
Evalueren & Borgen

A. Evalueren en borgen
Kom na het testen van de prototypes samen om de afgesproken periode te evalueren en stel de volgende vragen:

Wat hebben we geleerd?
Wat kunnen we doorzetten naar andere teams?
Wat voor invloed heeft dit project op ons dagelijkse werkgehad?
Wat kunnen anderen kunnen hiervan leren?
Wat was makkelijk of moeilijk?
Wat vond je van je eigen rol?
Welke ontwerpen zou je vaker willen gebruiken?

B. Delen
Zijn er tijdens het proces nieuwe tools ontstaan waar andere woningen, instanties of mensen ook baat bij zouden hebben? Deel ze dan met EMB Nederland en laat ze opnemen in de toolkit.

